

GLOBAL
COMMISSION ON
DRUG POLICY

Závislostní politika měst a obcí
Brno, 2022

Domácí a zahraniční zkušenosti v realizaci

„závislostní politiky“

Pavel Bem, MD.

Klinika adiktologie VFN a 1. LF UK

Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky

Global Commission on Drug Policy

PROČ?

**Závislostní politika
měst a obcí**

Mezinárodní fenomén

Nezákonné trhy

Organizovaný zločin

Legislativa

Správná praxe

Mezinárodní konvence OSN

1. 1961, 1972, 1988
2. UN Special Sessions, 2016
3. CND, INCB

Fakta o

„globální protidrogové politice“

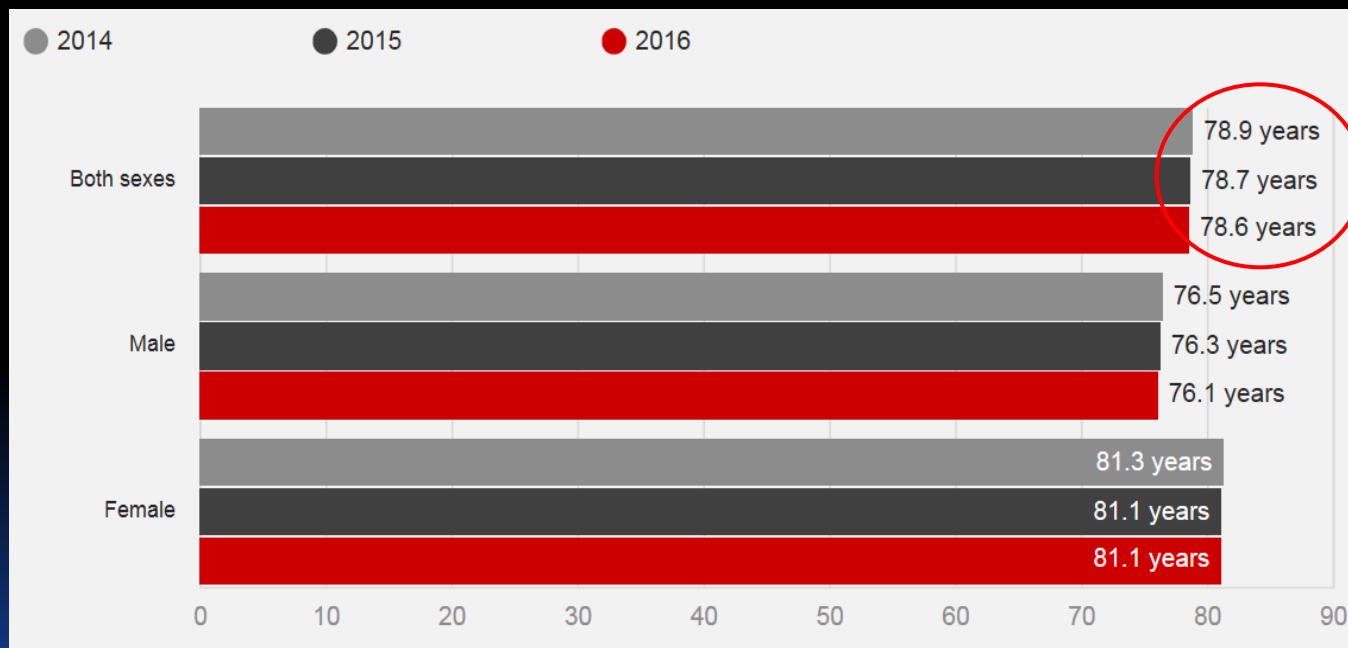
- Produkce opia: nárůst o 380% oproti 1980
- Kokain, Konopí, Amfetaminy: dtto
- Trest smrti: 33 zemí, více než 1000 exekucí ročně
- Masová kriminalizace a stigmatizace
(US: 1,5 mil. drogových trest. činů, 83% držení)
(EU: 1,5 mil. drog. trestných činů, 24% /10 let ,
617.000 – držení/užívání konopí)
- 350 bilionů USD: zisky nezákonných trhů s drogami
- 100 bilionů USD ročně potlačování černých trhů

Fakta o

„globální protidrogové politice“

- 275 milionů UD v roce 2019 (22% nárůst za 8 let)
(200 mil. konopí, 62 mil. opioidy, 36 mil. PUD)
- 11 million IUD (1/8 HIV+; 1/2 Hepatitis C)
- HIV/HCV epidemie (Rusko: 40% HIV z 1.8 mil.)
- Základní léky: 5,5 miliard lidí bez přístupu (83%)
- Úmrtnost (2017): 585.000 (2/3 opioidy, Fentanyl)

Opioïdní/fentanylová krize v USA: Median life expectancy of population born in US 2014 - 2016

**Proč potřebujeme
protidrogové
politiky měst a obcí?**

Prohibice nefunguje, naopak generuje UNC

Overarching Drug Policy Goal

- ~~Svět bez „drog“~~ / Prohibice

vs.

HR = snižování zdravotních a sociálních rizik:

- ➔ užíváním „drog“
- ➔ chybnými protidrogovými politikami

Důsledky prohibice

Černý trh

Plné kriminály (16,6%)

Epidemie (HIV, HCV, TB)

Úmrtnost

Nedostupná prevence a léčba

Města a obce (rozumná) musela vytvořit vlastní politiky

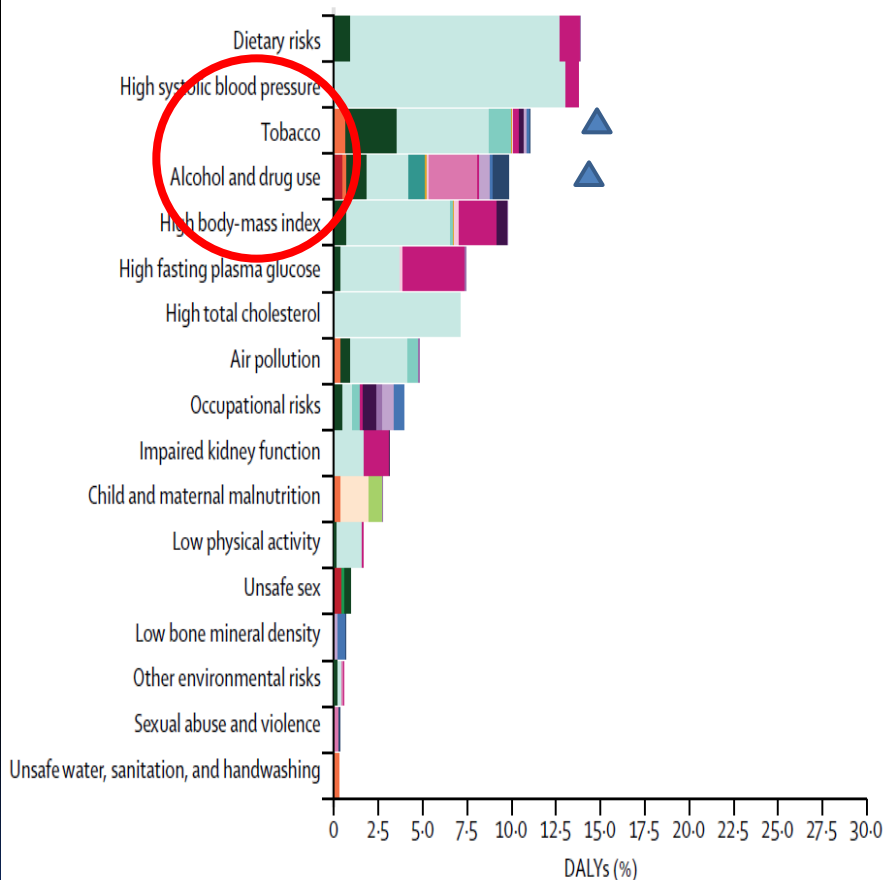
RISKY

ZISKY

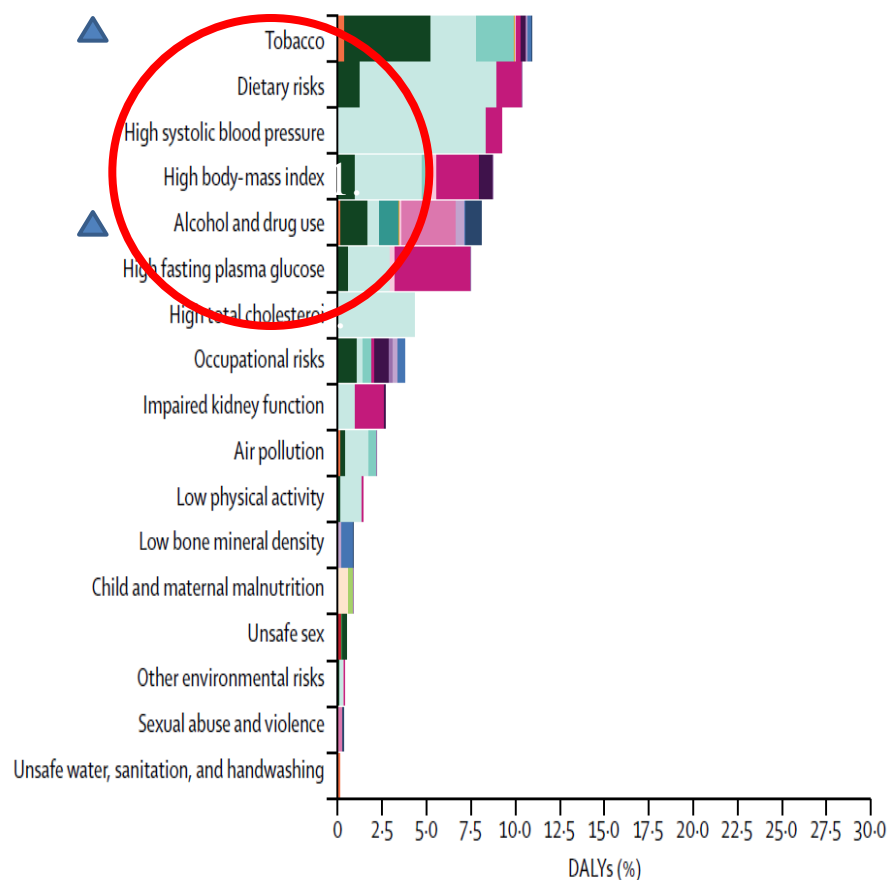

Psychoactive substance use in the context of other risk factors related to health (2016, Lancet)

E Middle-high SDI countries

F High SDI countries

- HIV/AIDS and tuberculosis
- Diarrhoea, lower respiratory infections, and other common infectious diseases
- Maternal disorders
- Neonatal disorders
- Nutritional deficiencies
- Other communicable, maternal, neonatal, and nutritional diseases
- Neoplasms
- Cardiovascular diseases
- Chronic respiratory diseases
- Cirrhosis and other chronic liver diseases
- Digestive diseases
- Neurological disorders
- Mental and substance use disorders
- Diabetes, urogenital, blood, and endocrine diseases
- Musculoskeletal disorders
- Other non-communicable diseases
- Transport injuries
- Unintentional injuries
- Self-harm and interpersonal violence

Gakidou et al. (2017). Global, regional, and national comparative risk assessment of 84 behavioural, environmental and occupational, and metabolic risks or clusters of risks, 1990-2016: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2016. *The Lancet*, 390(10100), 1345-1422. doi:10.1016/S0140-6736(17)32366-8

Global Burden and „Control Policies“

(bio medically to all diseases)

- **Tabák:** **No.2**
- **Alkohol:** **No.5**
- **„Drogy“:** **No.19**

Inovativní projekty na místní úrovni

- *Zurich, Kodaň, Frankfurt, Vancouver, Oslo...*
- *Politické deklarace:*
  - *Frankfurt*
  - *Vídeň*
  - *Praha*

Společné rysy inovativních městských politik

1. „No size fits all“

Společné rysy inovativních městských politik

2. Realističnost + Pragmatismus

- Minimalizace rozsahu škod způsobených pašováním, org. zločinem i užíváním drog
- Snížení rozsahu nemedicínského užívání

Společné rysy inovativních městských politik

3. Lidská práva platí pro každého

- Závislost = nemoc podle definice WHO
- Kriminalizace nemocných nemá oporu v etických principech ani ve vědeckých poznatcích

Společné rysy inovativních městských politik

4. Ochrana zdraví vs. bezpečnosti/pořádku

- Oba principy sledují to samé: minimalizaci rozsahu pašování, černého trhu a užívání
- Hledání rovnováhy je jednodušší, než si myslíme

Společné rysy inovativních městských politik

5. Politická rozhodnutí opírající se o fakta EBM

- Důkazy, vědecky podložená fakta, čísla
- Dosti bylo „wishfull thinking“

Společné rysy inovativních městských politik

6. Hodnocení efektivity průběžná evaluace

- Podmínka pro uvádění do života intervencí
- Pouze takové intervence jsou úspěšné
- Monitorování scény je podmínka hodnocení

Společné rysy inovativních městských politik

7. Sdílení dobré praxe

- Městská, národní, mezinárodní úroveň
- Městské politiky musí ovlivňovat národní i mezinárodní normy
- Globální platformy: např. „Fast Track Cities“
- Horizontální dialog „dobré praxe“

„Česká“ evoluce na místní úrovni?

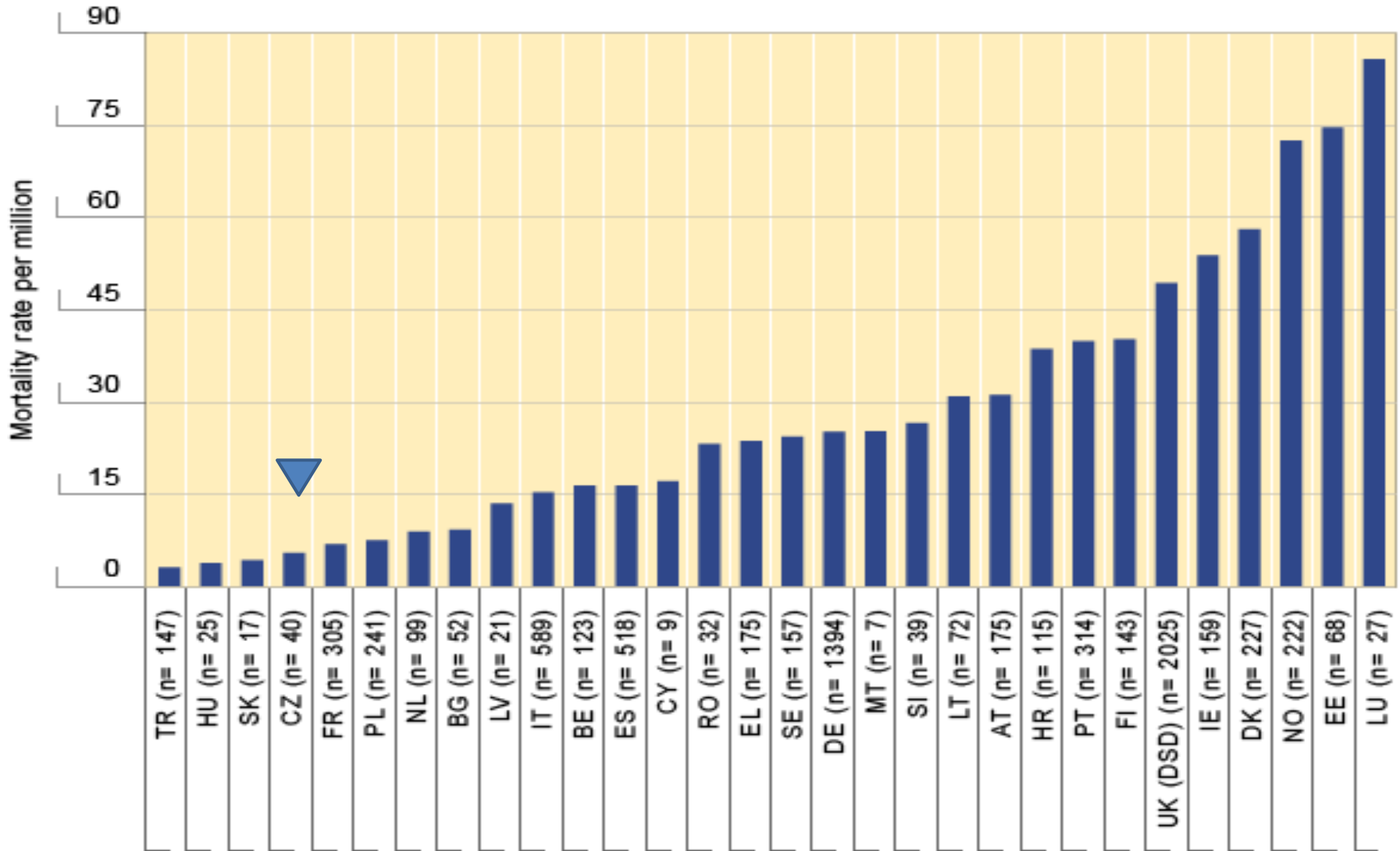
- **Výměnné programy**
- **Práce v terénu**
- **Testování HIV, HCV**
- **Léčba hepatitidy C u IUD**
- **Substituční péče**
- **Naloxon**

Co nám chybí?

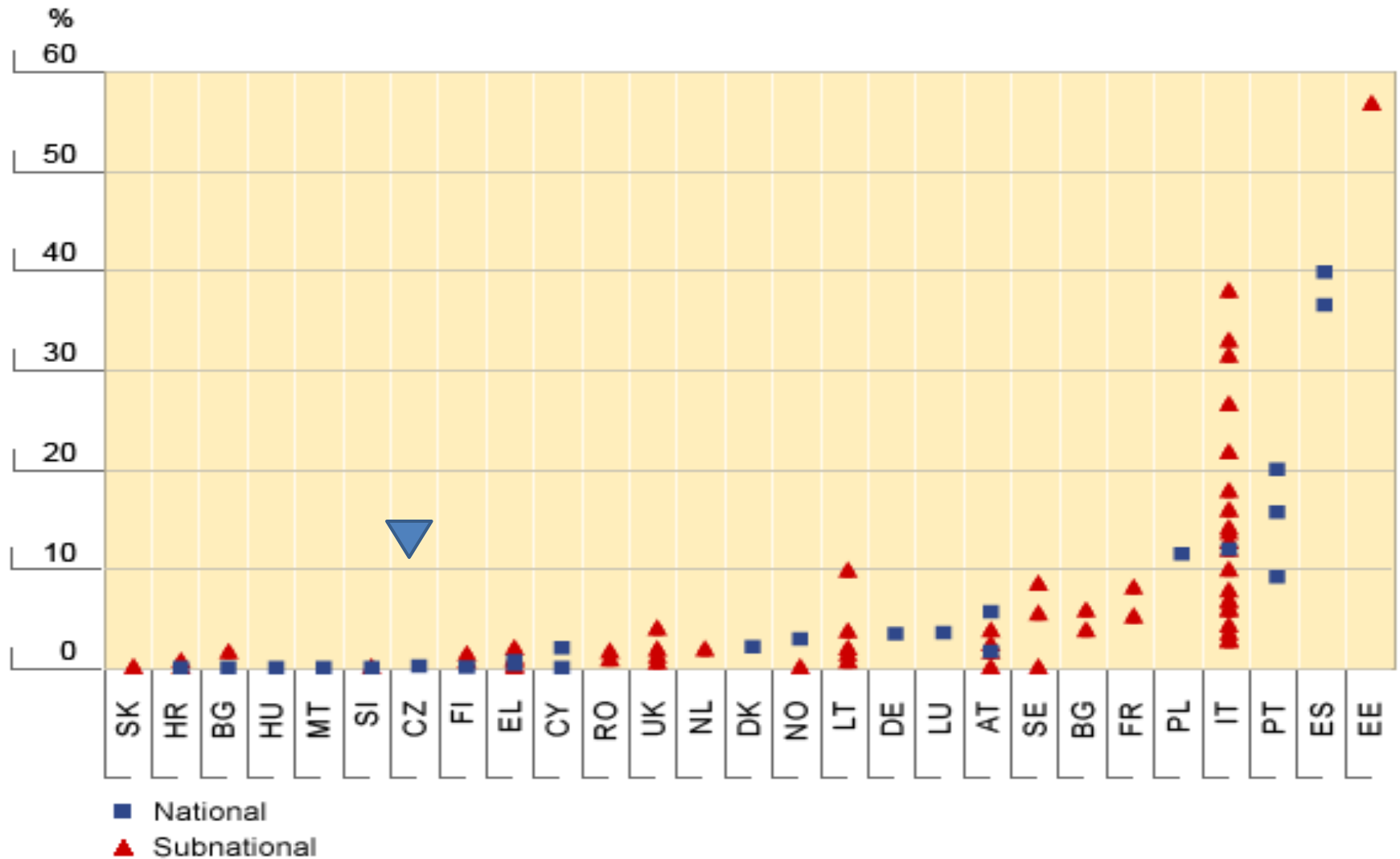
- Inovativní substituční programy
- „Šlehárný“
- Testování HIV, HCV, TB v reálném měřítku
- „Social clubs“ – cannabis
- „Events“ - testování drog
- Naloxon – reálná dostupnost? („take home“)

Drug Overdoses in EU (28)

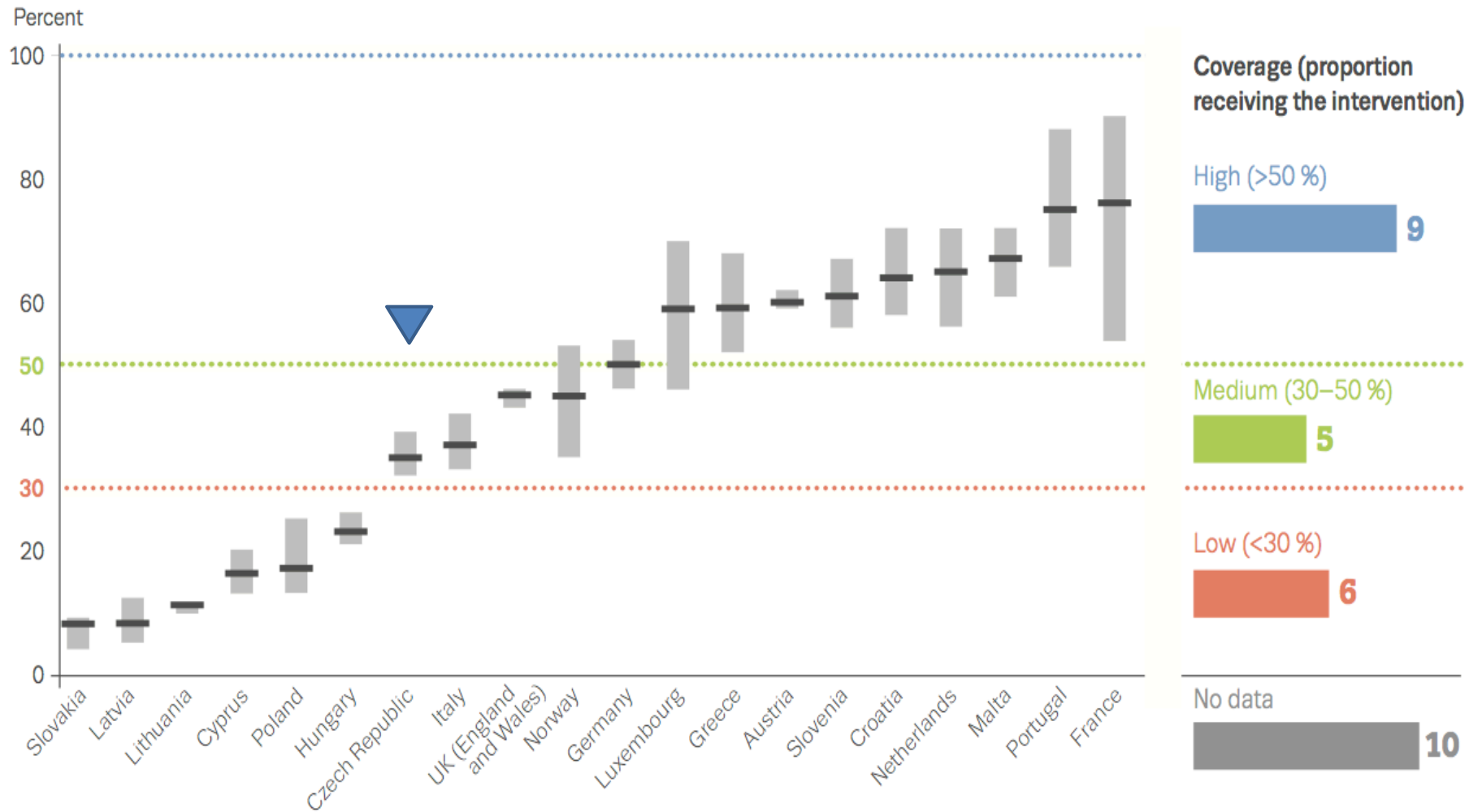

HIV prevalence among injecting users in EU (28)

OST Coverage in EU Countries

Percentage of high-risk opioid users receiving substitution treatment (estimate)

NB: Data displayed as point estimates and uncertainty intervals.

Co nám chybí?

- **Léčba primárních příčin závislosti**
  1. **Neurobiologický výzkum: psychedelika + holotropní stavy**
  2. **„Housing first“ ...**

**We behave in simplistic way with limited respect to
human diversity and human rights**

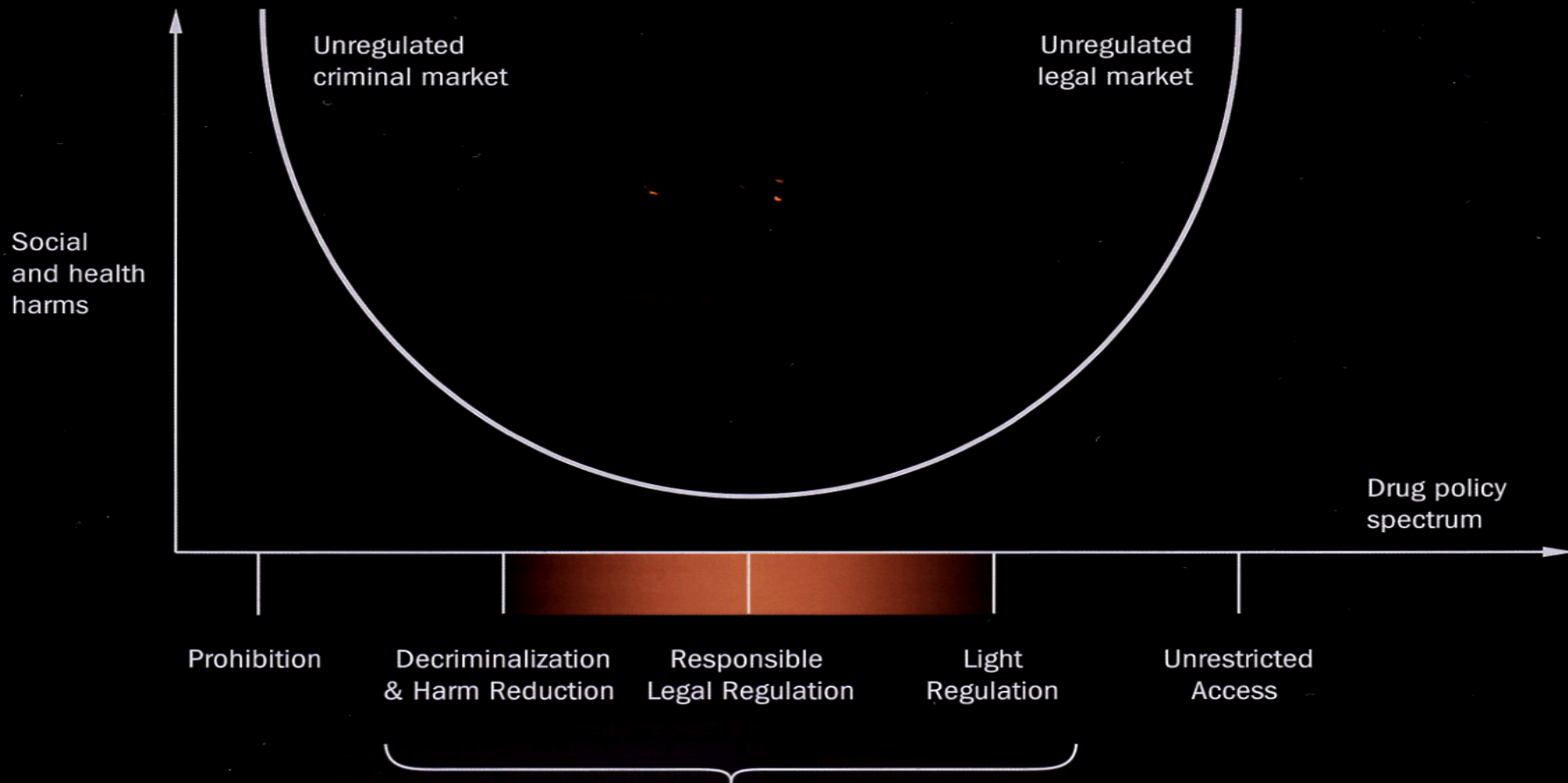

„Criminal record is much bigger threat to individual as well as to society than occasional use of drugs“

(Kofi Annan, former UN Secretary General)

FIGURE 1. GETTING DRUGS UNDER CONTROL⁹⁴

**DIFFERENT DRUGS
DIFFERENT DEGREES
OF REGULATION**

Revoluce:

Dekriminalizace a
regulace drogových trhů

GLOBAL
COMMISSION ON
DRUG POLICY

www.vlada.cz

www.globalcommissionondrugs.org

k

Děkuji za pozornost

